

بررسی تطبیقی جایگاه میداين اهواز در حفظ و ارتقای خاطرہ جمعی شهروندان (نمونه موردی میدان راه آهن و میدان ساعت)

مریم رضایی ورزرد^{۱*}، بهناز بابایی مراد^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

maryamrezaei252@yahoo.com

۲- عضو هیئت علمی گروه شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده هنر معماری و شهرسازی، اهواز، ایران.

behnazbabaemoradi@gmail.com

خلاصه

فضای شهری مهمترین و فعال ترین مکان شهری در دوره های مختلف تاریخی است که بستری مناسب جهت حضور اقشار مختلف اجتماعی را به وجود می آورد. حضور افراد در فضای شهری، زمینه ای مناسب جهت تجربه ی مشترک از وقایع اجتماعی را به وجود می آورد، که این امر سبب می شود تا خاطرہ ی جمعی در ذهن افراد حاضر در فضا نقش ببندد. خاطرات جمعی در عین وابستگی به زمان، به مکان وقوع اتفاق اولیه نیز وابسته هستند که یادآوری آن ها همراه با مکانی است که در آن اتفاق افتاده است. می توان گفت، کیفیت فضای شهری نقش بسیار مهمی در ارتقا و ابقای خاطرات جمعی دارند که این امر سبب اتصال مردم به مکان و حضورپذیری بیشتر نیز می شود. در این مقاله سعی شده است به شناسایی معیارها و عوامل تاثیر گذار بر شکل گیری و حفظ خاطرات جمعی در میدان هجرت و پردازد.

کلمات کلیدی: میدان شهری، خاطرہ جمعی، مکان، میدان هجرت، میدان ساعت

۱. مقدمه

شهر مجموعه ای فرهنگی - کالبدی است که بر اساس نیازها، فعالیت ها و رفتارهای ساکنین آن شکل شگب گرفته است. انسان ها بسته به نیازهای فردی یا گروهی خود فعالیت داشته و الگوهای رفتاری خاص خود را عرضه می کنند. شهر و فضاهای مختلف آن بستر یا ظرفی هستند برای اینگونه اتفاقات. بالتبع فضاها و خصوصیات آنها وابستگی شدیدی به نحوه فعالیت و الگوی های رفتاری استفاده کنندگان آنها دارند. البته این بدان معنا نیست که این رابطه یک طرف است. همانطور که فضاها از یک سو آینه ی تمام نمای فعالیت ها و الگوهای رفتاری یک جامعه می باشند از سوی دیگر فضاها بر فعالیت ها و رفتار ساکنین تاثیر شدیدی میگذارند (پاکزاد جهانشاه، ۱۳۸۴).